

Miljödepartementets ärendenummer: M2020/02032

Region Blekinges diarienummer: 2021/00244

m.remissvar@regeringskansliet.se

Förslag till yttrande gällande remissutgåvan;

”Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd” (SOU 2020:78)”, Miljödepartementet

Region Blekinges ansvar är att främja en hållbar utveckling i hela Blekinge. Våra ansvarsområden är hälso- och sjukvård, folkhälsa, regional tillväxt, infrastruktur, kollektivtrafik, kultur och bildning. Region Blekinge har i egenskap av regionkommun med regionalt utvecklingsansvar tagit del av remissversionen av Strandskyddsutredningens slutbetänkande ”Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd (SOU 2020:78)”.

Remissen har sin bakgrund i Strandskyddsdelegationens uppdrag att se över de frågor som berör tillämpningen av strandskyddsreglerna, där man har konstaterat att den förändring i regler som skedde 2009 inte har fått förväntad effekt. Förändringen skulle ha inneburit bland annat fortsatt restriktivitet i högt exploaterade områden och lättnader i skyddet i lågt exploaterade eller icke-exploaterade strandområden. SOU 2020:78 syftar därmed till att bland annat föreslå författningsförändringar som medför att strandskyddsreglerna i miljöbalken görs om i grunden. Författningsändringarna innebär en ökad differentiering, med anledning av att tillgång till vattenområden varierar i Sverige, liksom exploateringstryck och befolkningstäthet. Förslaget medför därmed att det blir lättare att bygga strandnära i områden med låg exploatering vilket också främjar förutsättningarna för bostäder, näringsverksamheter och besöksnäring. Samtidigt syftar förslaget till att bibehålla eller stärka strandskyddet i kraftigt exploaterade områden. Generellt innefattar norra Sverige lågt exploaterade områden, medan södra Sverige innefattar högt exploaterade områden där strandskyddet snarare kommer att bibehållas eller stärkas.

Den 9 mars 2021 deltog Region Blekinge i SKR:s digitala remisskonferens för kommunala och regionala företrädare där SOU 2020:78 diskuterades.

Region Blekinge har tidigare också yttrat sig i Länsstyrelsen Blekinges förslag om beslut för utvidgat strandskydd i Karlskrona respektive Ronneby kommun, och då varit starkt kritiska till ett sådant utökande.

Region Blekinges synpunkter på SOU 2020:78

SOU 2020:78 består av en rad olika förslag som tillsammans innebär att strandskyddet görs om i grunden. Dessa förslag berör inte i sig regionala företrädare, då dessa inte innehar de uppdrag som direkt påverkas av författningsändringar. Sätts förslagen däremot i ett större sammanhang påverkar dessa det regionala utvecklingsperspektivet, och därför vill Region Blekinge framföra

sina synpunkter. Detta gäller främst kopplingen till att identifiera var och vilka områden som kommer att omfattas av strandskydd, i samband med att reglerna blir mer differentierade.

Remissen för SOU 2020:78 beskriver genomgående att strandskydd ska bibehållas eller stärkas i högexploaterade områden. Av kartorna som följer i kapitel 5, 'befolkningsutveckling och exploatering av stränderna', går det att utläsa att Blekinge län har flertalet strandnära områden som räknas till högexploaterat och i synnerhet flera av länets största tätorter. På sida 177 i remissförslaget beskrivs det att "städer och större tätorter finns vid kusterna, de stora sjöarna och älvdalarna. Strandområden vid städer och större tätorter har generellt sett hög exploateringsgrad, hög befolkningstäthet och högt bebyggelsestryck. Städer och större tätorter kan vara sådana starkt exploaterade områden där strandskyddet enligt utredningens direktiv ska bibehållas och – om behov finns – stärkas".

I likhet med vad regionen tidigare har yttrat kring förslagen om beslut för utvidgat strandskydd, ställer vi oss följaktligen kritiska till ett eventuellt starkare strandskydd. Det finns en överhängande risk för intressekonflikter mellan strandskyddet och eventuella exploateringsintressen. Ett eventuellt stärkt strandskydd komma att begränsa tätorts- och samhällsutvecklingen i kust- och skärgårdsområden.

En ökad differentiering kan givetvis medföra flera fördelar eftersom det innebär att man tar större hänsyn till lokala förutsättningar. Strandskyddet är oerhört viktigt för att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens tillgång samt bevara livsmiljöer för växt- och djurliv, och en större lokal översyn kring var det behöver skyddas är viktigt för länets hållbara utveckling. Löpande i remissen beskrivs emellertid länsstyrelsernas och kommunernas genomförandansvar – då dessa aktörer har mandatet att arbeta med strandskyddsfrågor – och som en följd av den ökade lokala översynen av strandskydd kan man tänka sig att länsstyrelser och kommuner i respektive län får ytterligare mandat i frågan. Detta kan till exempel utläsas på sida 175 och 225 där man beskriver hur den ökade differentieringen behöver ske genomföras utifrån lokal och regional kunskap. I dessa sammanhang beskrivs det uttryckligen hur kommunerna och länsstyrelserna bör vara de aktörer som genomför utredningens förslag. Samtidigt saknas det regionala utvecklingsansvaret, det vill säga det uppdrag som regionerna innehar. Det är ytterst viktigt att regionerna involveras tidigt i diskussionerna när det görs översyn av strandskyddet, oavsett om det bör lättas, bibehållas eller stärkas. Kommuner, länsstyrelser och regioner är aktörer med olika perspektiv och uppdrag, och alla är viktiga att ta i beaktande. Utvecklingsperspektivet får inte glömmas bort på bekostnad av bevarandeaspekter. På sida 175 i remissförslaget nämns dessutom det nya uppdraget om regional fysisk planering som idag är obligatoriskt för två regioner i Sverige. Det ska påpekas att fler regioner kan komma att ta på sig samma uppdrag om regional fysisk planering i framtiden, varpå dessa får en ännu starkare koppling till strandskyddsfrågan.

Region Blekinge ställer sig positiva till den del i remissförslaget som beskrivs på sida 219; att även om utvidgningar av strandskyddet kan behöva genomföras för att säkerställa dess syften, så är det också viktigt att dessa utvidgningar enbart sker för att säkerställa just strandskyddets syften och inte för syften såsom exempelvis natur- och kulturvärden generellt. Strandskyddsregler ska enbart skydda stränder och vattenområden med höga värden, vilket bör göras så tydligt som möjligt ifall ytterligare mandat läggs på lokala och regionala aktörer.

**På uppdrag av regionala utvecklingsnämnden,
2021-04-01**

Johan Sandberg
Ordförande Regionala Utvecklingsnämnden
Region Blekinge